

CİNSİYET KONUSU ÇALIŞILMAYA DEVAM EDİLMELİ Mİ?*

Özet Çev.: Psk. M. Burcu Cantekinler**

Cinsiyet karşılaştırmalarının uzun ve tartışmaya yol açan bir tarihçesi vardır. Bu tartışmaların birinci amacı, kadını ikincil alt bir konumda tutmaktı. Kadın doktorların eğitimine karşı çıkan “Boston Medical and Surgical” dergisinin ondokuzuncu yüzyıl editörleri, kadınların doktor olmayacağını savunurken; yine aynı dergi hemşireleri öven yazılar yazmaktaydı (1897, s. 214).

Yirminci yüzyılın başında, Leta Stetter Hollingworth ve Helen Thompson Woolley gibi feminist psikologlar, kadını ikincil gösteren popüler görüşleri destekleyen araştırmaların saptırılıyor ve kötüye kullanılıyor olmasına karşı çıkmışlar; ancak yalnızca kadınların yeteklerini bilimsel açıdan ele alan çarpıklıkların küçük bir kısmına ulaşabilmişlerdir. 1974 yılında Maccoby ve Jacklin’in “Psychology of Sex Differences” isimli yayınları, cinsiyet farklılıkları çalışmalarını açısından önemli bir gelişmedir. Yazarlar bu kitapta 2000’den fazla çalışmayı sentezlemiş ve cinsiyet farklılıklarının saldırganlık, mekansal, sözel ve matematiksel doğal yetenekler açısından kanıtlanmış sonuçları olduğunu göstermişlerdir. Erkeklerin yüksek düzeydeki bilişsel işlemlerde daha iyi oldukları; kız çocuklarının daha kolay etki altında kaldıkları gibi pek çok görüşün asılsız olduğunu da bulmuşlardır.

*Walsh, M. R. (1997). *Research priorities: Should we continue to study gender differences?* M. R. Walsh, (Ed.), *Women, men, and gender: Ongoing debates içinde (5-18)*. New York: Yale University Press.

**Ankara Üniversitesi Sosyal Psikoloji Yüksek Lisans Programı

Maccoby ve Jacklin’in, çok az anlamlı cinsiyet farklılığı olduğu görüşü, psikolojiye büyük bir katkı olarak görülmüştür. Feminist sosyal bilimciler de bu bulgulardan hoşnut kalmış ve bunları cinsiyet kalıpyargılarına karşı olan savaşlarında kullanabilecekleri görüşüne varmışlardır (1993, s. 54).

Alice Eagly’e (1995) göre, feministlerin cinsiyet farklılıklarını araştırmaya başlamalarının nedeni, kadının erkekten farklı olmadığını kanıtlayan buluşların kadınlara yeni olanaklar sağlayabileceği düşüncesine dayanmaktadır.

Hala popüler medya ve okullarda yapılan araştırmalarda, cinsiyet farklılıkları konusuna karşı duyulan ilgi devam etmektedir. Medya, iki cinsiyet arasındaki benzerliklerden çok farklılıklara ilgi duymaktadır. Örneğin, “Time” dergisi kapaklarında “Neden Erkekler ve Kadınlar Farklıdır?” diye sorarken; “Newsweek” dergisi ise “Silahlar ve Bebekler: Bilimadamları Kız ve Erkek Çocukları Arasındaki Farklılıkları Açıkladı” gibi bir başlık atabiliyor (Shapiro, 1990). Psikologların da bu konuya olan ilgisi hala devam etmektedir. Janet Hyde’nin 1996’da yayımlanmış olduğu ders kitabının içerisinde, cinsiyet farklılıklarıyla ilgili (başarım konulu başlıklardan iş verimi başlıklı konulara kadar) toplam elli üç alt başlık bulunmaktaydı. Aslında Diane Halpern’a göre kadın çalışmalarının temelinde cinsiyet farklılıkları yer almaktadır; çünkü eğer kadın ve erkek arasında hiçbir farklılık olmasaydı, kadın psikolojisine de gerek duyulmazdı (1994, s. 527).

Psikologların cinsiyet farklılıklarını çalışmayı sürdürüp sürdürmemeleri, ciddi bir tartışma konusu haline gelmiştir. Çoğu sosyal bilimciye göre, devam etmekten başka bir seçeneğimiz olamaz. Cinsiyet farklılıklarıyla ilgili bilimsel çalışmalar, kalıpyargıları ortadan kaldırmakta ve mantıklı

farklılıkları tanımada önemli bir rol oynamaktadır. Eagly (1995) nicel problem çözme, görsel mekansal yetenek, sözel akılçılık ve sözel olmayan davranış gibi alanlarda önemsiz sayılamayacak cinsiyet farklılıklarına ulaşmıştır. Ancak Eagly'e (1995) göre, feministlerin, cinsiyet farklılıkları üzerine yapılan bilimsel çalışmalara olan karşıtlıkları artmaktadır. Feministlerin bu karşıtlığının nedeni, cinsiyet farklılıklarını kanıtlayan hatırı sayılır sayıda bulguya ulaşılmamasının, kadının sosyal ve politik konumunu baltalayacağından korkuyor olmalarıdır.

Janet Hyde ve Elizabeth Plant (1995), Eagly'nin makalesinde sözettiği feminist yaklaşım katılmamaktadır. Hyde ve Plant'e göre pek çok feminist psikolog, araştırmalarında anlamlı cinsiyet farklılıkları bulmuşlardır. Carol Hilligan (1982) ahlaki sağduyuda, Nancy Henley (1973) kişilere dokunmada, Diane Halpern (1992) sözel ve matematiksel yetenekte anlamlı cinsiyet farklılıkları bulmuşlardır. Ayrıca Rachel Hare-Mustin ve Jeanne Marecek'e (1994) göre, erkek ve kadın arasında hiçbir farklılık olmadığı sonucuna ulaşmak, her zaman feminist bir nedene bağlanmamalıdır. İş ortamında cinsiyeti görmezden gelen yaklaşım, hamilelik veya çocuk bakımı gibi konuları da görmezden gelip eşit olmayan bir tavıra neden olacaktır.

Bir başka bakış açısına göre, cinsiyetleri kıyaslayan araştırmalar, cinsiyet ile ırk, soy, ve sosyal sınıf arasındaki ilişkiye gereken önemi vermemektedir. Örneğin, araştırmalar beyaz ve siyah kadınların özellikleri arasındaki ayrımı vermemelidir ki, yanlış genellemeler yapılmamasın.

Sürekli olarak cinsiyetle ilgili aynı soruları soruyor olmak, başka soruların sorulmasını engelli-

¹Lott, B. (1997). *Cataloging gender differences: Science or politics?* M. R. Walsh, (Ed.), *Women, men, and gender: Ongoing debates içinde* (19-23). New York: Yale University Press.

yor mu? Ayrıca cinsiyet kavramı sürekli değişen ve yenilenen bir kavram olduğu için kadın ve erkeğin gerçekten benzeyip benzemediğini araştırmak boşuna yapılan bir çalışma olabilir.

Göreceğimiz makalelerde Bernice Lott, cinsiyetler arası benzerlik ve farklılıklar yalnızca insan davranışının ne kadar karmaşık olduğunu göstermekle kalmayıp, aynı zamanda varolan farklılıklara neden olan politik düzenlemeleri de ortaya çıkarır görüşünü savunurken; Alice Eagly ise cinsiyetle ilgili araştırmalar genişletilmelidir ve bu sayede toplumda süregelen cinsiyet konularıyla ilgili tartışmalara yanıt bulunmalıdır.

Cinsiyet Farklılıklarını Sınıflama: Bilim mi Siyaset mi?¹

Amerika'da halen kadınlara ve erkeklere, cinsiyetlerini temel alarak birtakım davranışları uygun görme ve belirli durumlarda uygun görülen davranışta bulunup bulunmamalarına göre sonuç çıkarma gibi bir eğilim devam etmektedir. Bilimsel psikoloji, kültür tarafından seçilmiş davranışları incelemeli ve bu davranışların hangi koşullarda öğrenilip uygulandığına odaklanmalıdır. Bu araştırma şekli, iki farklı grubun üyelerinin davranışlarını ölçmekten farklıdır. Betancourt ve Lopez (1993) kültür, etnik, ırk gibi konuları araştırmış ve gruplararası farklılıklar araştırılırken davranışı etkileyen özel durumların araştırılmasının engellendiğini öne sürmüştür.

Benzerlik ve farklılıkları sınıflandırma, öncelikli olarak politik bir amaç güdmekte, güç farklılıklarını sürdürmekte ve mantıklı bir hale getirmektedir. Kural koyan grup, kendi "iyi", "güçlü" ve "uygun" özelliklerini öne çıkarmakta ve hükmettiği diğer gruba karşı bu özelliklerini meşru hale getirmektedir. Benzerlik ve farklılıkları sınıflandırma, psikoloji bilimine hizmet etmemektedir. Çünkü birincisi, iyi bilinen bir davranış her

zaman bir içerik dahilinde gerçekleşir; durum veya koşullar anlamlı bir farklılık yaratır. Ayrıca benzerlik ve farklılıklara odaklanmak betimseldir ve davranışın nedenini güvenilir öncelik ve sonuçlara bağlamaz.

Cinsiyetle ilgili yapılan araştırmalar, kadınla erkek arasındaki veya kız çocuğuyla erkek çocuğu arasındaki farklılıkların bazı davranışlar, bazı yaşlar, bazı durumlar ve yerler için geçerli olduğunu göstermektedir. Ancak insan kapasitesini, ilgi alanlarını ve davranışlarını cinsiyetlere göre ayırıp kavramsallaştırmak, bireylerin deneyimlerini anlamsız hale getirir; varolan politik düzenlemeleri güçlendirir ve dikkatleri daha anlamlı psikolojik araştırma sorularından uzaklaştırır. Eğer kültür kendi çocuklarının ve yetişkinlerinin deneyimlerini düzenliyorsa, o zaman cinsiyet, ayrımlı beklentiler, olanaklar ve sonuçlarla birleştirilmez.

Alice Eagly (1995) yaptığı araştırmada, Amerikan Kolej Test programının, matematik testinde seçkisiz atanan çiftlerde erkek çocuklarının % 63'ünün kız çocuklarından daha başarılı olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç beklentileri, ödülleri, iş ve akademik danışmanları haklı çıkarmaktadır. Ancak bilim ve toplum için asıl önemli olan araştırma konusu, her iki cinsiyetteki çocukların veya yetişkinlerin matematik becerisini hangi önemli ve uygun koşullarla edinebilecekleridir.

Aynı şekilde pek çok kadın ve kız çocuğu, empati kurmalarının cesaretlendirildiği durumlarla karşılaşırken; tam tersine erkekler ve erkek çocukları, bu tarz davranışta bulunmaları için cesaretlendirilmezler. Bilimsel psikolojinin görevi, bu durum ve koşulları belirlemektir ve eğer empati değer verilen bir davranışsa, ebeveynlere ve öğretmenlere empati davranışını çocuklara kazandırmaları için yol göstermektir. Empati davranış-

nın hangi koşullarda gösterileceğini öğretmek de önemlidir. Eğer empati davranışını veya herhangi bir cinsiyetle ilgili davranışını anlamak ve açıklamak istiyorsak, davranışın kendisiyle ilgilenmeli ve her iki cinsiyeti göz önünde bulundurarak bunu gerçekleştirmeliyiz.

Barnett, Howard, King ve Dino (1980) yaptıkları araştırmada, kendi kendine bildirimde (self-report) kadınların erkeklerden daha empatik oldukları sonucuna varmış, ancak empati sonuçları yüksek ve düşük çıkan kadınları ve erkekleri karşılaştırdıklarında; sonuçları yüksek olan kadın ve erkeklerin anne ve babalarının onlarla daha çok ilgilendikleri bulgusuna ulaşmışlardır. Melson ve Fogel (1988) ise, yaptıkları araştırmada, yardım etme davranışı daha fazla olan çocuklarının kız-erkek ayırdetmeksizin daha fazla ilgiyle yetiştirildikleri sonucuna varmışlardır.

Seçilmiş erkek ve kadın grupları arasındaki farklılıkları bulmak zor değildir. Bu farklılıklar statü güç ve olanak farklılıklarıdır. Zaten medyanın ilgisini çeken de cinsiyetler arasındaki benzerlikler değil, farklılıklardır. Çünkü farklılıklar statü korumayı meşrulaştırmakta ve cinsiyet eşitliğini engelleyen sosyal ve politik engelleri güçlendirmektedir. Toplumdaki genel kanının tersine, iki cinsiyet arasındaki farklılıklar oldukça küçüktür.

Toplumda oluşan cinsiyet farklılıklarının gelişimi ve devamlılığında tutarlı olan şey tutarsız sonuçlardır ve başka araştırma konularının tutarsız sonuçlarından daha fazla önem taşımaktadır. Çoğu araştırma göstermiştir ki, aslında belirleyici değişken bu farklılıkları yaratmaktadır. Çevresel etkenler ve diğer etkenlerle karşılaştırıldığında aktörün cinsiyeti, belirleyici bir önem taşımamaktadır. Deustch (1990), yaptığı çalışmada farklı cinsiyetleri ve aynı cinsiyetleri bir iş görüşmesi

modelinde eşleştirmiş ve cinsiyet ayırt etmeksizin işe başvuran kişinin, görüşmeciden daha fazla gü-lümsediği sonucuna ulaşmıştır. Diğer bir deyişle, alt konumda olmak bu deneyin belirleyici etkeni olmuştur. Yine Moskowitz, Suh ve Desaulniers (1994), araştırmalarında, çalışan kişiler her gün 20 dakika boyunca denetleyicileri, iş arkadaşları ve denetledikleri kişilerle görüşmüş ve yine kadın erkek ayırdetmeksizin kişilerin kendilerinden üst konumda olanlarla konuşurken daha çekingen, kendilerinden alt konumda olanlarla beraberken ise daha baskın tavırlar sergiledikleri sonucu orta-ya çıkmıştır. Cinsiyetin, iş ortamındaki davranış-larda belirleyici bir etken olmadığı sonucuna ula-şılmıştır.

Sharp, Walton ve Price (1993) mekansal biliş-sel performans üzerinde çalışmışlar ve erkeklerin harita ağırlıklı mekansal yönergelerde daha başa-rılı oldukları; ancak mekansal ipuçları net veril-medisinde cinsiyet farklılığı olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu araştırmada yönergeler farklılı-ğın nedeni olmuştur. Lightdale ve Prentice (1994) saldırganlık üzerine bir araştırma yapmışlar ve saldırganlığı, deneklere video oyunu oynatarak ölçmüşlerdir. Araştırmada saldırganlık, oyunda diğer oyuncunun üzerine bomba atmayla ölçül-müş ve karşı tarafla ilgili kişisel bilgiler verildi-ğinde erkeklerin kadınlara oranla daha fazla bom-ba attıkları, anonim durumlarda ise cinsiyet fark-lılığının görülmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Asıl olan benzerlikler veya farklılıklar değil-dir. Her iki cinsiyet de insan türünün bir üyesidir, aynı biyolojik yapıya sahiptirler ve bu yapı-lış onların her şeyi en iyi şekilde öğrenmelerini sağ-larken, onlara benzer edinim kapasitesi sağla-mış ve benzer koşullar altında aynı davranışları sergilemelerine neden olmuştur. Ne yapıp ne yap-madığımızı asıl etkileyen şey çevresel etkenlerdir. Her iki cinsiyette de davranışı belirleyen, kişinin

nerede ve kiminle yaşadığı ve büyüdüğü, sosyal sınıfı, etnik kimliği ve diğer sosyal etkenlerdir. Örneğin, çeşitli ülkelerde sözel, matematiksel ve mekansal bilişsel performansı inceleyen Feingold (1994), zihinsel anlamda kadınlarla erkekler ara-sında farklılıklara rastlamadığı sonucunu açıkla-mıştır.

Farklı etnik kimliklere ve sosyal statülere ait kadınlar birbirine benzer midir? Birleşmiş millet-lerde beyaz ve siyah kadınlar her açıdan farklılık göstermektedir. Bu yüzden kadınlarla ilgili araş-tırmaları genellemek doğru olmaz.

Deutsch ve Saxon (1994), çalışan ebeveynler-le yaptıkları çalışmada, annenin ve babanın ço-cuklarının gereksinimlerini karşılamada -çocuğu doyurma, banyosunu yaptırma, rahat ettirme ve yatağına yatırma- farklılık göstermediklerini bul-muş ve bu bulguyu radikal bir değişiklik olarak adlandırmışlardır.

Tabi ki, kişisel farklılıkların davranış üzerin-deki etkisi önemlidir. Örneğin, “Donna ilgili bir insan, çünkü bir kadın” gibi bir görüş ne kadar doğrudur? İlgili olma davranışı nedir? Nasıl kaza-nılır? Bu tür sorularla ilgilenmek ve bunu yapar-ken kadın erkek ayırdetmemek, davranışı oluşturan koşullarla ilgilenmek bilimin görevi olmalı-dır. Ayrıca, kültürün davranış üzerindeki etkileri de incelenmelidir. Cinsiyet ve statü arasındaki ilişki de psikolojide önemli bir araştırma konusu olmalıdır. Güç ve prestij, kişilerarası ilişkilerde belirleyici ipuçlarıdır.

Cinsel rollerin gün geçtikçe değişiyor olması yadsınamaz bir gerçektir. Halen Birleşmiş Millet-ler’deki sosyal kurumlar cinsiyetle ilgili birtakım kalıpyargıların ve genellemelerin devamlılığı için çaba harcamaktadır; bunun nedeni de güç ve pres-tij açısından cinsiyet eşitsizliğini devam ettirmek-tir.

Kadınları ve Erkekleri Karşılaştırma: Metotlar, Bulgular ve Politika²

Lott'un makalesini okuyanlar, kadınlar ile erkekler arasındaki benzerliklerin ve farklılıkların basit bir yöntemle verildiğini düşünebilir. Eleştirmenler, çoğu çalışmanın bulguları ışığında erkeklerin kadınlardan daha saldırgan olduklarını veya kadınların sosyal olarak daha duyarlı olduklarını ilan ederler. Psikologlar, cinsiyet farklılıkları ve benzerlikleriyle ilgili yargılarını yalnızca araştırma bulgularına veya literatürdeki genel akımlara göre verirlerken; 1970'lerde psikologların araştırma yapma yöntemleri değişiklik göstermiştir.

Lott'un anladığının tersine, araştırma bulgularını değerlendirirken, farklılıkların hangi koşullarda gözlenip gözlenmediği olgusu önemlidir. Araştırmacılar, çalışmalarını yaparken hangi durumlarda cinsiyet farklılıklarının ön plana çıktığını, daha fazla gözlemlendiğini veya beklenilenin tam tersi olduğunu dikkatle incelerler. Lott'un makalesinde söz ettiği çalışmalar şimdiki zamanı değil, bundan 20 yıl öncesini betimlemektedir.

Örneğin, "Kadınların liderlik tarzı erkeklerinkinden farklı mıdır?" sorusuyla yola çıkan bir araştırmacı, öncelikle literatürü tarar ve bu konuyla ilgili yapılan araştırmaları gözden geçirir. Bu soruyu yanıtlamayı hedefleyen pek çok araştırma yapıldığını görür; ancak hiçbiri bu soruyu tam anlamıyla yanıtlamayaz. Çünkü her araştırma kendine özgü deneklere ve yönetime sahiptir. Büyük olasılıkla, araştırmacımız da yaptığı çalışma sonucu her ortamda, denekte veya yöntemde geçerli olabilecek bir genellemeye ulaşamayacaktır.

²Eagly, A. H. (1997). Comparing women and men: Methods, findings, and politics. M. R. Walsh, (Ed.), *Women, men, and gender: Ongoing debates* içinde (24-31). New York: Yale University Press.

Aynı soruyu yanıtlamaya yönelik çeşitli çalışmaların sonuçlarını birleştirerek değerlendirme ve genel bir sonuca ulaşmak, güvenilir bir yöntem değildir. Geleneksel, gayriresmi yöntemler 1970'lere kadar devam etti. Araştırmacı, kadın ve erkek davranışının belirli bir yönüyle ilgili yapılan bütün araştırmaları gözden geçirir ve bunları değerlendirerek genellemelerde bulunur. Şimdi bu yöneme "öyküsel gözden geçirme" diyoruz.

Son yirmi yılda psikologlar, araştırma bulgularını toplamada ve birleştirmede çok daha resmi yöntemler buldular. Popüler adıyla *metaanalizler*, nicelik sentezleri kullanılmaya başlandı. Denek sayıları artırıldı. Literatürdeki bilgilere ulaşmak kolaylaştı, elektronik veritabanları (PsychINFO, PsychLIT) araştırmacıların hizmetine sunuldu. İstatistiksel analizlere önem vermeye başlandı; bu da bulguların geçerliliğini ve güvenilirliğini artırdı. Davranışın ortalama davranıştan ne kadar saptığını bulmak, sorulan sorulara net yanıtlar alınmasını sağladı. Ayrıca denekler arasındaki ve denek grupları arasındaki farklılıklar da, sonuçları değerlendirirken göz önüne alındı.

Cinsiyet farklılıkları ve benzerlikleriyle ilgili bulgular arasında tutarsızlıklar vardır. Bu tutarsızlık sorununu çözenin bir yolu, cinsiyetlerle ilgili kuramları incelemektir. Örneğin, Eagly ve Johnson (1990), "sosyal rol" kuramlarında cinsiyetin liderlik üzerine etkilerini incelemişlerdir. Liderlik davranışı söz konusu olduğunda öğrenciler arasındaki cinsiyet farklılıklarının, yöneticiler arası farklılıklardan daha fazla olduğunu, çünkü yöneticilerin (kadın veya erkek) aynı ölçütlere bakılarak buldukları konumlara getirildikleri ve aynı rolü yerine getirmek üzere sosyalleştikleri açıklamasında bulunmuşlardır. Bulgular arasında tutarsızlıkları çözenin diğer bir yolu da, araştırmaların yöntemlerini incelemektir. İki araştırmayı karşılaştırırken, örneklemin özelliklerine ve

araştırma sonuçlarına dikkat edilmelidir. Meta-analitik yöntemleri izleyen eleştirmenler, çalışmaların içeriğine önem verirler. Ancak Lott'un yaptığı gibi yalnızca içeriğe önem verip az sayıda çalışmanın bulgularıyla yetinmek doğru değildir. Olabildiğince çok sayıda araştırma sonucuna ve uygun istatistiksel testlere ulaşmak gerekmektedir.

Lott, makalesinde cinsiyetler arası farklılıkların ufak farklılıklar olduğundan söz etmişti. Bu savunuyu anlayabilmek için cinsiyete bağlı farklılıkları, psikologların ilgi alanı olan diğer bulgularla karşılaştırmak gerekmektedir. Cinsiyete bağlı bazı farklılıklar, psikologların araştırdığı diğer olgulara göre oldukça büyüktür. Bazı bilişsel yetenekler (Shepard-Metzler'in zihinsel rotasyon testi), bazı sosyal davranışlar (yüz ifadeleri, konuşurken yapılan duraksamalar), bazı cinsel davranışlar (mastürbasyon, cinsel ilişkiyle ilgili tutumlar), bazı kişilik özellikleri (sevecenlik, ilgili olmak) ve bazı fiziksel özellikler (topu fırlatmadaki çabukluk, uzaklık ve netlik) iki cinsiyet arasında büyük farklılıklar gösterir.

Acaba çoğu psikoloğun küçük olarak adlandırıldığı cinsiyete bağlı farklılıklar nelerdir? Bunu anlayabilmek için psikologların, bulguların büyüklüğünü, araştırmadaki değişkenin değişkenlik yüzdesine göre değerlendirdiklerini bilmek gerekir (burada değişken, deneğin cinsiyetidir). Bazı araştırmacılara göre, değişkenliğin yüzde beşin altında olması küçük olduğu anlamına gelirken; diğerleri yüzde birlik değişkenliği küçük bulmaktadır. Psikologlar, bulguları değerlendirirken psikometrik yöntemlerden de yararlanırlar. Bu yöntemlerden biri, Rosenthal ve Rubin'in (1982) "binom büyüklük etkisi gösterimi"dir. Bu yöntem etkiyi, iki grup arasındaki farklılık yüzdesine çevirmektedir. Cinsiyet farklılıkları için binom etkisi büyüklüğü, birleştirilmiş kadın erkek dağılı-

mında medyanın üzerindeki kadınların yüzdesiyle, aynı medyanın üzerindeki erkeklerin yüzdesini kıyaslar. Bir diğer psikometrik yöntem de, McGraw ve Wong (1992) tarafından önerilen "etki büyüklüğü istatistiğinin genel dili"dir. Bu yöntem, araştırma sonucu iki farklı gruptan (kadın ve erkek) elde edilen bulguları seçkisiz atayarak tekrarlı bir şekilde karşılaştırmaktadır ve metrik ölçüm sonucunda ilk elde edilenden farklı bir sonuca ulaşılmaktadır.

Lott'un cinsiyet farklılıklarının politik bir araç olarak kullanı görüşü doğrudur; bu görüş cinsiyet konusunda bilime de söz hakkı verilmesinin ya da bilimin sesini duyurmasının gerekliliğinden söz eder. Lott'un görüşünün tersine, cinsiyet farklılıkları politik açıdan daha farklı ve çeşitli şekillerde de kullanılabilir. Cinsiyetler arası farklılıklar kadın ve erkeğin sosyal konumlarını yansıtmaktadır. Feminist hareket, bu farklılıkları kadınlara yararlı olacak sosyal bir değişim için kullanabilir. Örneğin, kadınlara uygulanan zulmün kanıtlarının sunulması, kadınların içinde buldukları kötü durumu ortaya çıkarıp, insanları kadınların statülerini yükseltmek için harekete geçirebilir. Sosyal davranıştaki cinsiyet farklılıkları, erkeklerin olumsuz değerlendirilmelerine de neden olabilir. Davranışsal birtakım farklılıklar (örneğin erkeklerin daha saldırgan ve şiddet eğilimli oluşları (Archer, 1994)), kadının konumunu yükseltecektir. Kadının daha arkadaş canlısı ve nazık olduğunu göstermek (Eagly ve Wood, 1995) kadınların lehine olacaktır.

Cinsiyetleri karşılaştıran araştırmalar, kadınlar ve erkekler için yararlı olabilir. Bazı araştırmacılar analizlerinin politik alanlarda kullanımına izin verirlerken, diğerleri bilime öncelik vermektedirler; kadın ve erkeği bilimsel amaçlarla kıyaslamaktadırlar. Bilim, toplumun cinsiyet konusundaki görüşlerini değiştirebilir. Düşünceli yazarların

yazıları, politikanın bu konuya bakışını olumlu yönde etkileyebilir. Hatta yeni politik savlar bilime dayandırılabilir. Düşüncesiz yazarlar ise, araştırmaları konuşma sanatı olarak kullanıp, seçtikleri bilimin nitelikli veya niteliksiz olduğuna,

bulguların tipik veya atipik olduğuna bakmaksızın, kendi politik görüşlerini doğrulayan bulguları seçerek bunları kaynak gösterebilirler. Umarız düşünceli yazarlar, düşüncesiz yazarlardan baskın çıkarlar.